

Výchovné a vzdělávací strategie

Základním cílem a smyslem vzdělávání je získávání klíčových kompetencí. „**Kompetence**“ znamená **připravenost**, nebo **způsobilost** zvládat běžné i náročné životní situace. Za klíčové jsou považovány kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní, kompetence digitální.

Každá z těchto kompetencí má tři složky – tvoří ji **znalosti** (víme o něčem), **dovednosti** (umíme to dělat) a **postoje** (chceme to dělat, protože v tom vidíme smysl). O tom, zda budou děti znalosti a dovednosti získané ve škole skutečně používat v životě, rozhodují do značné míry postoje, které si k nim vytvoří. Osvojit si pozitivní postoj k učení a vzdělávání, nedopustit, aby učení bylo spojeno s nepříjemnými pocity jako je stres a nuda – to je jedním ze základních úkolů školy.

Rozvíjení klíčových kompetencí není záležitostí nějakých výjimečných okamžiků, ale součástí každodenní práce ve třídě. O tom, zda děti budou kompetence skutečně získávat, nerozhoduje jen to, jaké učivo bude učitel ve třídě probírat, ale také to, jaké výukové postupy bude používat a jaké bude celkové klima ve třídě, v němž bude výuka probíhat.

Není to učitel, kdo rozvíjí kompetence dětí, ale jsou to děti samy.

K rozvoji a utváření klíčových kompetencí žáků vytváříme podmínky a uplatňujeme tyto společné postupy:

Kompetence k učení

- utváříme pro žáky vhodné podmínky k učení
- užíváme velké množství učebních metod
- žákům se speciálními vzdělávacími potřebami umožňujeme práci podle vhodně zvolených metod a postupů na základě doporučení školských poradenských zařízení, aby i oni zažili pocit úspěchu
- snažíme se o začlenění všech žáků do kolektivu třídy i celé školy
- učitelé vysvětlují žákům smysl učení a napomáhají tak rozvoji osobní zodpovědnosti za svůj budoucí život
- vedeme žáky k uvědomění si vlastních kvalit a nadání a k jejich samostatnému prohlubování
- vytváříme žákům předpoklady pro zvládnutí reálných situací
- snažíme se o propojení některých výukových předmětů, o jejich návaznost a tím i o lepší pochopení souvislostí a probrané látky
- motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení
- snažíme se ověřovat znalosti a dovednosti žáků bez stresů
- učíme žáky práci s chybou
- učíme žáky plánovat a rozvrhnout si efektivně úkoly
- uplatňujeme individuální přístup k žákům
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- podporujeme u žáků aktivity vedoucí k sebepoznání a sebereflexi
- na 1. stupni poskytujeme žákům k vysvědčení slovní komentář
- poskytujeme žákům informace o vhodných způsobech učení
- učíme žáky pracovat s literaturou – knihami, encyklopediemi, slovníky, odborným tiskem, novinami, časopisy (vyhledávat, třídit, srovnávat, analyzovat informace) ve škole i v rámci návštěv městské knihovny
- motivujeme žáky k učení oceněním, povzbuzením

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme ve škole bezpečné prostředí – žáci se nebojí otevřeně diskutovat, vyjádřit svůj názor, nesouhlasit, vyjádřit svou nespokojenost (ale i spokojenost) a tedy formulovat problém
- při výuce využíváme problémové úlohy z praktického života
- vytváříme vzory pro řešení problémových situací a vedeme žáky k tomu, aby dokázali tyto vzory aplikovat při řešení konkrétního problému
- podporujeme žáky, aby byli samostatně schopni vyhledat materiály související s řešením problému z různých možných zdrojů (ústních, tištěných, počítačových, televizních...), orientovat se v nich a použít je k samotnému řešení problému
- vedeme žáky k samostatnému myšlení, k utváření vlastního názoru a obhájení si ho
- vedeme žáky k tomu, aby hledali způsob řešení problému samostatně, ale i při spolupráci ve skupině
- v jednotlivých předmětech učíme žáky řešit problémy, které mají souvislost s daným předmětem
- učíme žáky předcházet problémům

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své názory a pocity v rámci diskuse, diskusních skupin, v komunitním kruhu; učíme je pravidlům diskuse a pravidlům práce ve skupině
- vedeme žáky k naslouchání a k respektování názorů druhého
- učíme žáky vyjadřovat se výstižně a souvisle v písemném projevu a zapojovat se do literárních soutěží
- vedeme žáky ke kultivovanému ústnímu projevu – prezentaci práce před třídou, ústním zkoušením, referáty, účastí na recitačních
- učíme žáky základním občanským dovednostem – telefonování, psaní dopisů a pohlednic s dodržováním formy a samostatným napsáním adresy, efektivnímu komunikování při řešení krizových situací
- vedeme k zásadám společenského chování – pozdravit, poděkovat, požádat, omluvit se, vyřídit vzkaz...
- vedeme žáky ke čtení textu s porozuměním, k jeho analýze, výtahu a výkladu
- učíme žáky pracovat s literaturou – knihami, encyklopediemi, slovníky, odborným tiskem, novinami, časopisy (vyhledávat, třídit, srovnávat, analyzovat informace) ve škole i v rámci návštěv městské knihovny
- diskutují ve škole reagujeme na aktuální události ve světě
- učíme žáky rozumět nonverbální komunikaci
- učíme žáky cizí jazyk, kterým jsou schopni se dorozumět
- od 1. ročníku učíme žáky komunikovat v anglickém jazyce
- motivujeme žáky ke spolupráci v rámci akcí celé školy
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi nimi
- umožňujeme žákům chodit na třídní schůzky společně s rodiči a vyjádřit se ke svým výsledkům

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k efektivní práci ve skupinách
- v rámci zážitkové pedagogiky a aktivit etické výchovy učíme žáky budovat dobré vztahy v kolektivu
- prostřednictvím celoškolských akcí vychováváme žáky ke vzájemné ohleduplnosti a úctě, vzájemné toleranci
- umožňujeme žákům poznat a přijmout sebe sama
- umožňujeme žákům 8. ročníku v rámci profesního poradenství lépe se zorientovat ve svých preferencích při volbě střední školy

- vytváříme podmínky pro pozitivní školní i třídní klima
- posilujeme kolektivy tříd na školních a mimoškolních akcích
- podporujeme spolupráci žáků, asistentů a učitelů
- vedeme žáky k nezištné pomoci ostatním, kteří to potřebují, k pochopení a toleranci
- vedeme žáky k pochopení a respektování zásad Charty ZŠ Integra „Aby nám spolu bylo dobře...“

Kompetence občanské

- organizujeme programy primární prevence
- učíme žáky podat první pomoc, vědomě pečovat o své zdraví, vyhýbat se situacím ohrožujícím jejich život, zareagovat v krizových situacích
- v rámci exkurzí a projektových dnů umožňujeme poznání přírody, kulturních a historických památek
- umožňujeme žákům v rámci školy návštěvu divadla, kina, baletních vystoupení a kulturních akcí
- podporujeme žáky k účasti na soutěžích literárních, recitačních, výtvarných, hudebních, sportovních
- seznamujeme žáky se školním řádem a dbáme na jeho dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování, společenských norem, zákonů
- chceme po žácích, aby znali jak svá práva, tak své povinnosti
- podporujeme u žáků ekologické cítění (třídění odpadu, úklid školního pozemku, hospodaření s teplem, exkurze za poznáním přírody, chov drobných zvířat)
- snažíme se vést žáky k respektování druhých, jejich odlišností, názorů
- vedeme je k poznávání nejrůznějších kultur, chceme v nich probudit vztah k tradicím, a to jak regionálním, tak národním i evropským
- seznamujeme žáky s historií a snažíme se o to, aby byli schopni se z ní poučit

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby měli pomůcky k výuce v pořádku
- učíme žáky používat bezpečně materiály, nástroje, nářadí a vybavení, vyžadujeme dodržování bezpečnostních pravidel
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí tříděním odpadu,
- vedeme žáky k udržování pořádku, k úklidu okolí školy a úklidu pracovních míst
- snažíme se, aby žáci využívali znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých výukových předmětech v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost
- vedeme žáky k samostatné práci, spolehlivosti a zodpovědnosti za své jednání
- vedeme žáky k dodržování pokynů a zadaného pracovního postupu
- podporujeme žáky, aby si uměli vytvořit vlastní strategii práce a postupovat podle ní
- pestrá nabídka volnočasových aktivit včetně zájmových kroužků podněcujeme u žáků možnost dalšího rozvoje osobnosti
- učíme žáky administrativní komunikaci, vyplňování tiskopisů (šeky, poštovní poukázky, přihlášky)

Kompetence digitální

- vytváříme podmínky a technické zázemí pro rozvoj digitální kompetence žáků
- učíme žáky používat digitální technologie a aplikace
- učíme žáky vytvářet digitální obsahy
- seznamujeme žáky s výhodami i riziky používání digitálních technologií
- seznamujeme žáky se zásadami psychohygieny při využívání digitálních technologií

- učíme žáky práci s internetem, k třídění dat a kritickému posouzení obsahu
- vedeme žáky k volbě vhodného typu komunikace prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k dodržování zásad ochrany autorských práv a duševního vlastnictví
- učíme žáky spravovat, zabezpečovat a sdílet data